

MINISTER ŚRODOWISKA

DZW-II-073-513/884/141 JW

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 04.08.2014r

nr. 3262 podpis. M. Połec

Warszawa, dnia 4.08.2014 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 04.08.14. zał.
nr. 4708 podpis. J

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo Marszałka Senatu (znak: BPS/043-54-2357/14), w związku z otrzymanym oświadczeniem senatora pana Tadeusza Kopcia, złożonym na 54 posiedzeniu Senatu w dniu 22 maja 2014 r., w sprawie wykonywania uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do wód płynących – Kanału Bajerka, poniżej przedstawiam informacje na temat podjętego przez pana senatora problemu.

Ustawa - Prawo wodne w art. 10 ust. 1a wskazuje, że: wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne wraz z morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej, śródlądowe wody powierzchniowe płynące oraz wody podziemne stanowią własność Skarbu Państwa, i dalej ust. 2 artykułu 10 przywołanej ustawy, że wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego są wodami publicznymi.

Dalej art. 11 ust. 2 ustawy - Prawo wodne reguluje administrowanie wodami publicznymi ze względu na cel: ochronę przeciwpowodziową i potrzeby rolnictwa (Rada Ministrów określiła, w drodze rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną, śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla:

- 1) kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej,
- 2) regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa,

wskazując dla wód, o których mowa w pkt 2 powyżej, właściwego marszałka województwa, jako wykonującego uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa).

Marszałek województwa wykonuje nadto prawa właścicielskie w stosunku do tzw. „pozostałych wód” określonych w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo wodne. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zatem, jako instytucja podległa marszałkowi województwa ma obowiązek odpowiedniego utrzymywania tych wód, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy – Prawo wodne. Brak zatem kanału Bajerka wymienionego *explicite* w załącznikach do przywoływanego powyżej rozporządzenia, nie zmienia sytuacji w zakresie podmiotu wykonującego uprawnienia właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do tych wód. Uprawnienia właścicielskie w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, jak również w stosunku do tzw. „pozostałych wód”, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo wodne pełni bowiem *ex lege* marszałek województwa.

Zgodnie zatem ze stanowiskiem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, administratorem Bajerki w odcinku ujściowym mającym znamiona ciek naturalnego, powinien być Marszałek Województwa Śląskiego, jako wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. Ciek ten posiada charakter rolniczy, a w przekroju ujściowym do zbiornika wodnego Goczałkowice, średni przepływ z wielolecia jest mniejszy od 2,0 m²/s.

Natomiast zarządzającym kanałem Bajerka w km 2+200-13+600, jako urządzeniem wodnym będącym własnością Skarbu Państwa, jest właściwy miejscowo starosta (zgodnie z przepisami art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne).

Podkreślić należy, że ani minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, ani podległy mu Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach, nie pełnią nadzoru nad marszałkiem województwa w zakresie wykonywania przez marszałka uprawnień właścicielskich w stosunku do wód stanowiących własność Skarbu Państwa i nie posiadają uprawnień do zobowiązania administratorów Bajerki do wywiązywania się ze swoich obowiązków.

Należy dodatkowo zauważyć, że na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy – Prawo wodne właścicielowi gruntów zalanych podczas powodzi w wyniku nieprzestrzegania przepisów ustawy przez właściciela wody lub właściciela urządzenia wodnego przysługuje odszkodowanie. Przyczyną zalania gruntów musi być nieprzestrzeganie przepisów przez właściciela wody lub przez właściciela urządzeń wodnych. Roszczenie odszkodowawcze może być kierowane przez właściciela gruntu zarówno przeciwko właścicielowi wody, jak i przeciwko właścicielowi urządzenia wodnego. Możliwa jest także sytuacja, gdy odpowiedzialność odszkodowawczą będą ponosili obydwaj. Przyczyną zalania w wyniku powodzi może być zatem naruszenie ustawy zarówno przez właściciela wody, jak i przez właściciela urządzenia wodnego. Pomiędzy szkodą, jaką poniósł właściciel gruntu, a nieprzestrzeganiem przez właściciela wody lub urządzenia wodnego przepisów ustawy musi istnieć związek przyczynowy, polegający na tym, że gdyby obaj wymienieni wyżej właściciele przestrzegali przepisów ustawy, to nie doszłoby do powstania szkody po stronie właściciela gruntu. Inaczej rzecz

ujmując, gdyby wskazani wyżej właściciele przestrzegali ustawy, to pomimo wystąpienia powodzi do powstania szkody nie doszłoby. Odpowiadają oni w szczególności za to, że nie wykonali ciężących na nich obowiązków, chociażby w zakresie właściwego utrzymania wód i brzegów czy urządzeń wodnych.

Ponadto, zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, o ile doszło do zaniechań ze strony Skarbu Państwa, należy przywołać odpowiedzialność z art. 417 kodeksu cywilnego. W wyroku z dnia 25 czerwca 2008 r., I ACa 433/08 Sąd ten stwierdził, że: „Jeśli Skarb Państwa dopuścił się zaniechania nałożonych ustawą działań prowadzących do utrzymania przepływu rzeki – usunięcia mułu i zarastającej dno i brzegi roślinności, można mu przypisać co najmniej niedbalstwo w procesie organizacyjnym, co rodzi odpowiedzialność na podstawie dawnego art. 417 k.c.”.

Nadto na podstawie art. 227 kpa, podmiotowi uprawnionemu przysługuje skarga na organ (tu marszałka województwa, odnośnie wody płynącej kanału) wskutek braku wykonywania nałożonych na niego obowiązków (w szczególności zaniechanie lub nienależyte wykonywanie zadań). W przedmiotowym przypadku, na podstawie art. 229 pkt 2 kpa skarga powinna zostać wniesiona do właściwego wojewody.

Zap. Ministra
Sekretarz Stanu
Stanisław Gawłowski

Otrzymują:

- 1) Marszałek Senatu,
- 2) Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w KPRM – do wiadomości,
- 3) Biuro Ministra w MŚ – do wiadomości,
- 4) a/a.

